

טיפים לבטיחות בצלייה "על האש"

ערך ותירגם: בוריס פרידלנדר, מרכז המידע של המוסד לבטיחות ולגיהות*

- מקם את מכשיר הצלייה במקומות מותרים, מספיק רחוק ממקום הישיבה, ממקומות חנית רכב, מחסנים, צמחיה בדרך כלל, וגם ממקומות הנמצאים מתחת לשיפולי הגגות וענפי עץ. המכשיר יוצב הרחק מהקהל, עם כיוון הרוח.
 - שמור על מרחק בטיחותי בין מכשיר הצלייה לבין משחקי מְדֻשָּׁאָה, איזורי משחק בכלל ומעברים להולכי רגל.
 - הכרז על האיזור של מכשיר הצלייה כ"איזור אסור לילדים" עד לקירורו.
 - הצטייד בכלים, המיועדים לצלייה על האש, בעלי ידיות ארוכות כדי לאפשר ל"טבח" מרחק מספיק גדול מחום ומאש כאשר הוא מטפל בבשרים. יש לעמוד ליד מכשיר הצלייה בכיוון הרוח כך שלא להיחשף לעשן ולניצוצות העלולים לפגוע בעיניים ובדרכי הנשימה.
 - נקה מפעם לפעם את המגשים שמתחת לרשת המכשיר מהצטברות שמנים ושומנים כדי שהם לא יתלקחו ממכשיר הצלייה החם.
 - במידה ותשתמש במכשיר צלייה בפחמים, קנה נוזל הדלקה מתאים. שמור עליו במקום שמחוץ ל"הישג ידם של ילדים" ודאג להרחיקו ממקורות החום (ראה הוראות שימוש בהמשך).
 - במידה ותשתמש במכשיר הצלייה בגז בישול:
- ראוי לציין, שקיים תקן ישראלי ת"י 968 מכשירים מיטלטלים הצורכים גז פחמימני מעובה (גפ"מ) לשימוש מחוץ למרחב מגורים, החל, בין השאר על מכשירי בישול וצלייה. תקן זה קובע את מבנה המכשיר ודרישות כלליות, הוראות שימוש, הרכבה ובטיחות ועוד.
- לפי תקן זה:
- שימוש במכשיר הצלייה יהיה לפי הוראות היצרן, הכוללות את שיטת הרכבתו, חיבורו למיכל הגז, שיטת בדיקת האטימות, שיטת ההחלפה של מיכלי הגז ושל חלקים מקולקלים וכללים לשימוש בטיחותי במכשיר. כמו כן כוללות הוראות היצרן הסבר על הסיכונים הכרוכים בשימוש במכשיר, ואזהרה בפני דליקות גפ"מ. שמור על ההוראות הכתובות ומדריכי השימוש במקום בטוח ונגיש.
 - ההרכבה, ההתקנה, ההפעלה הראשונית והתיקון (ככל שיידרש) של מכשיר הצלייה, שאבזרי מערכת הגז שלו אינם מורכבים, ייעשו על ידי מתקין גז המוסמך על ידי משרד העבודה.
- לפני השימוש בדוק את ברז הגז, קו זרימת הגז, כולל אטימות החיבורים. תמיסה דלילה של סבון במים הנמרכת על הפריט הנבדק מגלה עד מהרה את הגז הדולף ע"י שחרור בועות מהתמיסה. אין להשתמש בגפרורים או במצית לגילוי דליפת הגז. יש לתקן קווי זרימת גז דולפים לפני שימוש על ידי מתקין גז מוסמך.

קדימה לעבודה "על האש"!

- להדלקה ראשונית של הפחמים במכשיר צלייה יש להשתמש רק בנוזל הדלקה המיועד לכך. מסוכן מאוד להחליפו בכל חומר בעירה אחר. שפוך נוזל הדלקה על הפחמים, לאחר מכן סגור את המיכל של הנוזל והרחיקו מהמכשיר. הבער אש בפחמים בזהירות והימנע מהתפרצות להבות האש. יש לשמור את מיכל נוזל ההדלקה מחוץ ל"הישג ידם של ילדים" ומקורות חום.
- בסיום הצלייה יש להשגיח על מכשיר הצלייה עד שהוא יתקרר לחלוטין. כדי לזרז את תהליך הקירור ניתן לשפוך מים על הפחמים, אך יש להיזהר מאוד מקיטור ונתזים העלולים לגרום לכוויות.
- יש להשתמש במצית המתאים להצתת אש במבער מכשיר הצלייה המופעל בגז. אסור באיסור מוחלט להשתמש למטרה זו בנוזל הדלקה (בדומה לזה שמשתמשים במכשיר הצלייה המופעל בפחמים). גז בישול עלול להיות מוצת אף מניצוץ הזעיר ביותר.

ולסיום:

יש להשתמש במכשירי הצלייה המופעלים בפחמים ובגז במקומות הנמצאים מחוץ למרחב מגורים. שימוש בהם בתוך מרחבי מגורים, או בחללים סגורים, כגון מאהלים, גורם לסכנת אש ולסיכון חשיפת האנשים הנמצאים במקום לגזים רעילים וחנק אפשרי.
